

Rane prouzročene mržnjom liječe se strpljenjem i opraštanjem

Gospodine Predsjedniče, gospodo predstavnici Vlade, gospodo predstavnici vjerskih, nekatoličkih zajednica, uzoriti gospodine Kardinale i braćo biskupi, dragi stanovnici Hrvatske!

U ovom trenutku, kad prvi put stupam na hrvatsko tlo, i dok ga s ganućem cijelivam, radostan sam što mogu pozdraviti cijelu ovu voljenu zemlju i sve njezine stanovnike. Moj pozdrav ipak ide još dalje, prema Bosni i Hercegovini, prema Sarajevu, gradu mučeniku kojega sam, kao hodočasnik mira i nade, žarko želio pohoditi. Htio sam donijeti riječ utjehe i solidarnosti tamošnjem napačenom narodu, sam stati uz njegov bok i ohrabriti ga. Već je prošlo previše vremena otkako rat hara tom zemljom čiji su stanovnici stoljećima bili navikli na odnose međusobne snošljivosti i primjerne suradnje.

Pokušavao sam sve načine da bi se zaustavio krvavi bratoubilački rat; kucao sam na sva vrata. I moje putovanje koje je bilo u programu 8. rujna ove godine imalo je tu istu svrhu. Povjeravam Bogu gorčinu koju je u meni izazvala prisilna odgoda putovanja, te molim Gospodina da prenese u srca svih zainteresiranih moj bolni poziv na pomirenje i mir.

U zemlji Hrvata kao goloruki hodočasnik Evandjela

Danas sam ovdje, u zemlji Hrvata, kao goloruki hodočasnik Evandjela koje je navještaj ljubavi, sloge i mira.

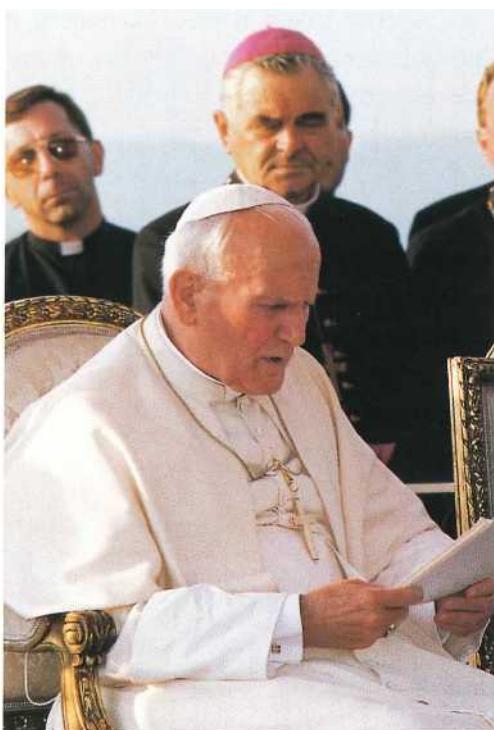
Prvo pozdravljam Vas, gospodine Predsjedniče, koji nosite teški teret odgovornosti za sve stanovnike Hrvatske. Zahvaljujem Vam na plemenitim riječima dobrodošlice. S poštovanjem zatim pozdravljam ostale predstavnike civilne vlasti i sve one koji se brinu za blagostanje ove države.

Kao nasljednik apostola Petra na Rimskoj Stolici, s bratskim osjećajima želim zagrliti uzoritoga gospodina kardinala Franju Kuharića i sve druge pastire drage katoličke zajednice, zatim sve obitelji, te posebno bolesnike i one koji pate. Na poseban se način spominjem izbjeglica i prognanika koji se trenutno nalaze u vašoj zemlji. Njima izražavam, skupa s pozdravom, žarku želju da se što prije mogu povratiti na svoja ognjišta.

Svojim pozdravom želim obuhvatiti sve kršćanske zajednice u Hrvatskoj, poglavito Srpsku Pravoslavnu Crkvu i njezine pastire. Pozdravljam i Islamsku zajednicu koja je dosta porasla posljednjih godina zbog nasilnog premještanja pučanstva iz napačenih krajeva Bosne i Hercegovine. Svoj pozdrav upućujem i Židovskoj zajednici koja je već stoljećima ukorijenjena u hrvatskim krajevima.

Hodočašće crkvenoga zajedništva

Predragi Zagrepčani, radostan sam što se nalazim među vama. Došao sam k vama proslaviti povijesni događaj vaše Nadbiskupije, 900. obljetnicu njezina osnutka. Svako Papino putovanje ima uvijek pastoralnu narav. Ovaj pak današnji pohod jest apostolsko hodočašće crkvenog zajedništva koje želi utvrditi postojeće veze između Petrove stolice i katolika u Hrvatskoj. Kako ste već spomenuli, gospodine Predsjedniče, povijest kršćanstva u vašoj zemlji vrlo je duga. Već prije doseljenja Hrvata u ove krajeve, riječ Evandjela bila je posijana u carskim provincijama Dalmacije i Panonije. Nju su - prema svjedočanstvu Konstantina Porfirogeneta - počeli prihvatići i vaši preci u vrijeme cara Heraklija i pape Agatona, u VII. stoljeću.

Prvi Papin govor na hrvatskom tlu

Odnosi između Hrvatske i Svetе Stolice bivali su sve prisniji, posebno nakon što se, u IX. stoljeću, u vrijeme kneza Branimira i pontifikata Ivana VIII., učvrstila hrvatska država. Bilo je to vrijeme velikodušnog i dalekovidnog poslanja svete solunske braće Ćirila i Metoda među Slavene Velike Moravske. I u nekim područjima Hrvatske njihova je djelatnost ostavila neizbrisive tragove, u liturgiji i na jezičnom polju - posebno u glagolskoj tradiciji.

Kardinal Stepinac - bedem Crkve u Hrvata

Odnosi između Katoličke Crkve u Hrvata i Svetе Stolice nikada nisu oslobili. Tijekom stoljeća kršćani ove Zemlje, koji su se često morali boriti »za krst časni i slobodu zlatnu«, ostali su najvećim dijelom vjerni Evanđelju i u jedinstvu s rimskim biskupom, unatoč progostvima i nedaćama svake vrste.

Drago mi je, s tim u svezi, sjetiti se naraštaja vjernika - svećenika, redovnika i laika vjernika - koji su se žrtvovali da bi svima, i onim narodima koji su prostorno vrlo udaljeni, pružili bogatstvo Kristova Evanđelja. Oni su se velikodušnim predanjem posvećivali dušobrižništvu, ublažavanju siromaštva i radu za cijelovit razvoj čovjeka u raznim područjima odgoja, zdravstva i karitativne djelatnosti.

Posebno bih htio izraziti svoje poštovanje prema Hrvatima koji su se istaknuli u evanđeoskim krepostima, koji su se dokazali svetim i uzornim životom: mislim, među ostalima, na mučenika franjevca svetoga Nikolu Tavelića (+ 1391 •); na oca kapucina svetog Leopolda Bogdana Mandića, apostola sakramenta ispovijedi, kojega sam imao radost proglašiti svetim 1983. godine. Mislim na blaženog Augustina Kažotića (+ 1323.), dičnog pastira ove biskupije; na svećenika i mučenika blaženog Marka Križevčanina (+ 1619). Treba potom podsjetiti na istaknutu i uvelike štovanu osobu sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca, bedem Crkve u Hrvata, te na bezbrojne sinove i kćeri ove zemlje koji su posvjedočili svoju vjeru i hrabrost i u novije vrijeme kada su se, u ime ljudskih prava i kršćanskog dostojanstva, suprotstavlјali jarmu ateističkog komunizma.

Tko se ne sjeća Vukovara, Dubrovnika, Zadra i tolikih drugih mesta?

Gospodine Predsjedniče, u svojoj ste dobrodošlici spomenuli nedavne događaje koji se odnose na Hrvatsku. Događaj posebnog značenja zbio se godine 1992. kada su slom komunističkog režima, proglašenje suvereniteta Hrvatske i međunarodno priznanje koje je uslijedilo, prvi put u više od tisućeljetne povijesti hrvatskog naroda, omogućili razmjenu diplomatskih predstavnika između Hrvatske i Svetе Stolice.

Nažalost, strašne patnje zbog sukoba koji još uvijek stvara duboke rane u ovoj zemlji, zasjenile su radost. Tko se ne sjeća Vukovara, Dubrovnika, Zadra i tolikih drugih gradova i sela zahvaćenih ratnim vihorom? Stišavši se u Hrvatskoj, rat je zatim, nažalost, planuo u susjednoj Bosni i Hercegovini. Toliko je nedužne krvi proliveno! Toliko je suza oblilo lica majki i djece, mladića i staraca!

Svetа Stolica, služeći se svim raspoloživim sredstvima, nastavlja se zalagati za svladavanje postojećih napetosti i za uspostavu pravde i mira na cijelom Balkanu. Iako težak, trud na uspostavi mira sveta je dužnost svakog vjernika.

Mir je uvijek moguć ako ga se iskreno želi. Da bi se mir mogao graditi na temeljima pravde i istine, treba ga, prije svega, isprositi od Gospodina. Zbog toga sam u siječnju 1993. u Asiz pozvao katolike i predstavnike drugih kršćanskih zajednica i nekršćanskih religija, a ove sam godine potaknuo da se održi slična služba Božja u bazilici svetog Petra, na svršetku Tjedna molitve za jedinstvo kršćana.

»Neka se srca otvore zanosnoj zadaći izgradnje mira«

Molitvu, međutim, mora pratiti velikodušno nastojanje ljudi dobre volje. Treba promicati kulturu mira, koja se nadahnjuje osjećajima snošljivosti i opće solidarnosti. Ta kultura ne odbacuje zdravo domoljublje, ali ne upada u napast nacionalističkih pretjerivanja i isključivosti. Ona je u stanju odgojiti velika i plemenita srca koja znaju da se rane uzrokovane mržnjom ne liječe zlopamćenjem, nego lijekom strpljenja i melemom oprosta: oprosta koji valja tražiti i dati, poniznom, nesebičnom velikodušnošću.

Bez te kulture mira, rat uvijek ostaje u zasjedi te vreba ispod pepela krhkih primirja. S kršćanskom nadom želim i u ovom svečanom trenuštu bolno zavapiti: Neka konačno prestane govor oružja i neka se srca otvore zanosnoj zadaći izgradnje mira!

Stoga želim da oni koji su odgovorni za javnu vlast ove plemenite nacije, ohrabreni potporom međunarodne zajednice, uvijek slijede miran put u pronalaženju rješenja teških i osjetljivih a još uvijek neriješenih pitanja, kao što su ona koja se odnose na uspostavu suvereniteta na cijelom nacionalnom teritoriju, povratak izbjeglica, te na obnovu onoga što je ratom porušeno.

Predragi, svoju bih poruku vašemu narodu želio sažeto izreći upravo riječju mir. Tom se riječju uskrsli Isus obratio apostolima na dan uskrsnuća. I ja danas želim ponoviti te riječi svim vašim gradovima i krajevima, svakoj obitelji, poglavito onima koje su iskušanje i koje više pate. Mir vama! Hodočasnik pomirenja, Papa, poziva vas da gledate na velik jubilej 2000. godine i da se na taj povijesni susret pripravite nastojeći na vječnim vrijednostima Evangelja izgrađivati pravedno društvo čiji će članovi biti složni i solidarni.

Vašem velikom i ponosnom narodu, vašoj suverenoj Republici, svim stanovnicima, bez obzira na razliku u jeziku, vjerskoj tradiciji i na osjećaj narodne pripadnosti, posebno Božjoj Crkvi koja je u Hrvatskoj, želim, po zagovoru Svetе Djevice Marije, svako istinsko dobro u Gospodinu.

Kao znak obilnih nebeskih milosti, svima nazočnima i svima koji nas slijede preko radija i televizije, te svim stanovnicima Hrvatske, od srca udjelujem apostolski blagoslov.

Hvaljen Isus i Marija!

